

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/157/2019
Identifikačné číslo spisu:	8715211851
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2020
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8715211851.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalujúceho Mesta Poprad, so sídlom v Poprade, Nábrežie Jána Pavla II. 2802/3, zastúpeného splnomocnenkyňou Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade, Námestie svätého Egídia 40/93, proti žalovanému Q. S., trvale bytom v I. J. XXX, zastúpenému JUDr. Máriou Faithovou, advokátkou v Senci, Dlhá 30B, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13 C 218/2015, o dovolaní žalujúceho proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. januára 2019 sp. zn. 22 Co 54/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalujúce sa žalobou doručenou Okresnému súdu Poprad (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) 8. októbra 2015 domáhalo určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, po upresnení identifikovanej ako pozemok CKN parc. č. XXX/X - ostatné plochy o výmere 1044 m² v katastrálnom území V. (ďalej tiež len „sporný pozemok“) a žiadalo tiež, aby mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 15. februára 2017 č. k. 13 C 218/2015-184 žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 130 ods. 1, § 132 ods. 1 a 2 a § 134 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. z.“); § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, § 18 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku, § 47 vyhlášky č. 144/1959 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o stavebnom poriadku a § 6 ods. 2 vyhlášky Ústrednej správy geodézie a kartografie č. 23/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností. Vécne mal za to, že žalujúce preukázalo naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože zmenu vlastníctva sporného pozemku nie je možné - s prihliadnutím na rozhodnutia správy katastra, ktoré predložili strany sporu - docieľť inak, ako podaním určovacej žaloby. Konštatoval, že sporný pozemok bol vytvorený geometrickým plánom č. 46/2015 z pôvodných parciel

EKN č. XXX/X a XXX/X, z ktorých bola odčlenená celková výmera 1044 m² a zo zvyšku pôvodných parciel boli vytvorené parcely CKN č. XXX/X a č. XXX/X, ktoré však neboli predmetom tohto konania. Považoval za rozhodujúce, že zo strany žalujúceho nebolo predložené právoplatné rozhodnutie, na základe ktorého by bolo možné konštatovať, že došlo k vyvlastneniu predmetu sporu (časti pôvodných nehnuteľností) a teda k zániku vlastníctva pôvodných vlastníkov. Dodal, že žalujúce, ktoré zaťažuje dôkazné bremeno, nepreukázalo, žeby druhá alebo tretia etapa vyvlastňovania bola ukončená právoplatným rozhodnutím príslušného správneho orgánu a konštatoval, že žalujúce ani jeho právny predchodca nemohli vlastnícke právo k spornému pozemku nadobudnúť vyvlastnením. Tiež nebola preukázaná oprávnenosť držby, keď dokazovaním nebolo preukázané, žeby žalujúce so sporným pozemkom nakladalo ako s vlastným a že bolo pri takomto nakladaní s ním dobromyseľné; uzavrel súd prvej inštancie, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z., dnes už i v znení zákonov č. 87/2017 Z.z. a č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C. s. p.“) a vecne procesným úspechom žalovaného.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. januára 2019 sp. zn. 22 Co 54/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 C. s. p.). Žalovanému priznal vo vzťahu k žalujúcemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a určil, že o jeho výške bude rozhodnuté samostatným uznesením. Zhodne so súdom prvej inštancie uviedol, že žalujúcemu sa nepodarilo preukázať, že by k spornému pozemku nadobudlo vlastnícke právo vyvlastnením, resp. následne ex lege v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. Odvolací súd sa tiež priklonil ku konštatovaniu súdu prvej inštancie v súvislosti s nepreukázaním dobromyseľnosti žalujúceho vo vzťahu k vydržaniu a doplnil, že okrem vnútorného subjektívneho presvedčenia o tom, že je niekto vlastníkom vydržiavanej veci, musí jeho dobrej viere svedčiť aj existencia objektívneho nadobúdacieho titulu, od ktorého odvodzuje subjektívne presvedčenie o svojom vlastníckom práve. Uviedol, že subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám o sebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva tak, ako to vyplýva z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačí súd“) sp. zn. 3 Cdo 117/94 a 2 Cdo 271/2007 (na ktoré vo svojom odvolaní poukazovalo aj samotné žalujúce). Priklonil sa aj ku konštatovaniu súdu prvej inštancie, že aj keby sa preukázalo, že žalujúce vykonávalo údržbu cesty, ktorá sa má nachádzať na časti sporného pozemku, to ešte neznamená, že žalujúce aj s pozemkom pod cestou nakladalo ako s vlastným a napokon rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil právne ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 C. s. p. a vecne plným procesným úspechom žalovaného aj v odvolacom konaní.

4. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podalo žalujúce (ďalej tiež len „dovolaateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovalo z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p. Nepovažovalo za správne závery odvolacieho súdu o tom, že vyvlastnenie žalujúce nepreukázalo, pretože nepredložilo kompletne vyvlastňovacie rozhodnutia. Výtýkalo odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal s jeho dôkazom o nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia zo 4. novembra 1964. V súvislosti s tým uviedlo, že pokiaľ sa po tak dlhej dobe od vyvlastnenia nenachádza nejaký doklad týkajúci sa vyvlastnenia v archívoch, najmä ak nebolo zrejmé, kde sa vôbec spisový materiál týkajúci sa vyvlastnenia nachádzal, nemožno z toho vyvodiť, že vyvlastňovacie rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť a nemožno ani spochybňovať správnosť, obsah a náležitosti vyvlastňovacieho rozhodnutia; poukazujúc pritom aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 3. mája 2016 sp. zn. 5 Co 651/2015 a rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky z 2. marca 2005 sp. zn. 22 Cdo 1400/2004 a z 24. novembra 2005 sp. zn. 22 Cdo 2384/2005 a citujúc tiež závery týkajúce sa vydržania, obsiahnuté v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 200/2005. Zastáva názor, že svoju dobromyseľnosť preukázalo a to práve tvrdením, že s pozemkami vždy nakladalo ako s vlastnými. Okrem jeho vnútorného subjektívneho presvedčenia o jeho dobrej viere mu podľa neho o tom, že je vlastníkom vydržiavanej veci svedčí aj existencia objektívneho nadobúdacieho titulu, od ktorého odvodzuje subjektívne presvedčenie o svojom vlastníckom práve. Takýto záver vyplýva podľa dovolateľa aj z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 117/1994 a sp. zn. 2 Cdo 271/2007. Takýmto nadobúdacím titulom je všeobecne záväzný právny predpis (zákon č. 138/1991 Zb.). Dovolaateľ zotrváva na svojom presvedčení podloženom v konaní produkovanými dôkazmi, že sporný pozemok bol právoplatne

vyvlastnený, následne došlo k jeho prechodu zo štátu na obec (zo zákona) a ďalším titulom pre vlastníctvo žalujúceho je vydržací titul a to so zreteľom na zistený skutkový stav, pričom jeho dobromyseľnosť nijako nemohla byť ovplyvnená (tým, že nebol podaný návrh na vklad jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností ani tým, že domnelí, resp. tvrdení právni nástupcovia sa po pôvodnom vlastníkovi nehnuteľnosti domáhali určenia, že dotknuté nehnuteľnosti patria do dedičstva, ani neúplným delimitačným protokolom, či tým, že žalujúce nežiadalo kataster nehnuteľností zosúladiť stav údajov so skutočným stavom). Žalujúce s poukazom na uvedené zastáva názor, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď negoval vyvlastňovacie rozhodnutia, ako aj dobromyseľnosť žalujúceho. Navrhlo preto, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok zmenil tak, že určí, že žalujúce je výlučným vlastníkom sporného pozemku.

5. Žalovaný dovolací návrh nepodal.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), za splnenia podmienky jej zastúpenia i spisania dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) uvádza v nasledujúcich bodoch.

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa (dnes inštancie), sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno preto interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 209/2016, 5 Cdo 145/2016, 3 Cdo 59/2017, 8 Cdo 99/2017, 8 Cdo 107/2017).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (1 Cdo 137/2016, 1 Cdo 208/2016, 3 Cdo 144/2017 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

11. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 211/2016).

12. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. V prípade všetkých procesných situácií, v ktorých § 421 ods. 1 C. s. p. pripúšťa dovolanie, je dôležitou „právnou otázkou“, jej zadefinovanie a špecifikovanie v dovolaní. Relevantnou otázkou je otázka právna, nie skutková; ktorá môže byť hmotnoprávna, aj procesnoprávna, pričom procesnou povinnosťou dovolateľa je v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ zákona, o ktorom je reč, tu ide - v tomto prípade bez ohľadu na nedostatok viazanosti dovolacieho súdu takýmto vymedzením (1 Cdo 126/2017, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017).

15. Pre právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím od takto „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ odklonil.

16. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. je napokon relevantná právna otázka, ktorá už bola dovolacími senátmi riešená, pri jej riešení sa ale vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Najvyšší súd pri rozhodovaní vo veci sp. zn. 8 Cdo 78/2017 (v prípade dovolania, prípustnosť ktorého dovolateľ vyvodzoval práve z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p.) konštatoval, že dovolateľ je „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“, pričom obdobný záver vyslovil najvyšší súd aj v ďalších svojich rozhodnutiach (3 Cdo 87/2017, 4 Cdo 14/2017, 6 Cdo 185/2016, 8 Cdo 141/2017).

18. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C. s. p. už najvyšší súd uviedol, že uplatnenie všetkých alebo dvoch dôvodov prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia naraz sa logicky vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Rovnako nemôže súbežne obstať argumentácia, že určitá otázka nebola ešte dovolacím súdom vyriešená a (zároveň), že je táto otázka dovolacím súdom riešená rozdielne (tu porovnaj napríklad rozhodnutia 6 Cdo 203/2016, 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017, 4 Cdo 14/2017 a 3 Cdo 224/2017).

19. Dovolať primárne uvádza, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

20. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nezakladá samo tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; určujúcim je až záver (zistenie) dovolacieho

súdu, že k tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe skutočne došlo. Dovolací súd preto pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa o prípustnosti jeho dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

21. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Samozrejmosťou vlastnou všetkým dovolaniam opieraným o úpravu z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. je potom argumentácia nasvedčujúca závislosti rozhodnutia odvolacieho súdu práve na riešení dovolaním nastolenej právnej otázky.

22. Polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (1 Cdo 36/2017, 2 Cdo 5/2017, 3 Cdo 74/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017).

23. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jej názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. (8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 141/2017).

24. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017 a 3 Cdo 24/2018, m.m. tiež 7 Cdo 7/2018 a tiež 2 Cdo 57/2017).

25. Žalujúce v dovolaní síce poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 117/1994, 2 Cdo 200/2005 a 2 Cdo 271/2007, dovolaciu otázku ale požadovaným spôsobom nekonkretizuje.

26. Keďže v dovolaní nebola konkretizovaná právna otázka riešená odvolacím súdom, dovolateľ neuviedol, ako ju riešil odvolací súd, nevysvetlil, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a neuviedol ani, ako mala byť táto otázka správne riešená, ale len všeobecne odkázal na rozhodnutia najvyššieho súdu, dovolací súd nemohol (majúc na zreteli limity pre svoje rozhodovanie priblížené pod 23. zhora) existenciu tvrdeného dovolacieho dôvodu (a dôvodu prípustnosti dovolania) podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. preskúmať a vzhľadom na práve uvedené nutné je uzavrieť, že predmetná „dovolacia“ otázka nemá znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (v dôsledku čoho prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nemožno vyvodzovať).

27. Aj keď dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ aj b/ C. s. p. a to sa v zmysle uvedeného vyššie (v bode 18.) logicky vylučuje, z obsahu dovolania je zrejmé, že

prípustnosť dovolania podľa oboch ním uvádzaných ustanovení sa tu viaže k jednotlivým častiam dovolania a to prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vo vzťahu k bodu III. a podľa § 421 ods. 1 písm. a/ rovnakého zákona vo vzťahu k bodu IV. dovolania.

28. Vo vzťahu k bodu III. žalujúce argumentovalo, že pokiaľ sa po dlhej dobe od vyvlastnenia nenachádza nejaký doklad týkajúci sa vyvlastnenia v archívoch, najmä ak nebolo zrejmé, kde sa vôbec spisový materiál týkajúci sa vyvlastnenia nachádzal, nemožno z toho vyvodiť, že vyvlastnenie (správne vyvlastňovacie rozhodnutie) nenadobudlo právoplatnosť a nemožno ani spochybňovať správnosť, obsah a náležitosti vyvlastňovacieho rozhodnutia - ktorý názor podľa dovolateľa podporujú rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 651/2015 a tiež rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1400/2004.

29. Z uvedeného je zrejmé, že ani v prípade uplatnenia dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nebola dovolaním konkretizovaná žiadna „dovolacia otázka“ zodpovedajúca zákonnému kritériu takej právnej otázky, od ktorej riešenia záviselo napádané rozhodnutie a ktorá dosiaľ dovolacími senátmi najvyššieho súdu nebola riešená (pominúc na tomto mieste to, že otázka spôsobilosti tej - ktorej strany sporu preukázať ňou tvrdenú skutočnosť nie je otázkou právnou, ale skutkovou a z dovolacieho prieskumu na základe úpravy v ustanovení § 421 C. s. p. vylúčenou).

30. Nad rámec práve uvedeného pritom dovolací súd uvádza, ak by šlo len o chybné označenie zákonného ustanovenia a dovolateľ by aj tu mal na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., aj keby vymedzil konkrétnu dovoláciu otázku, nutné je uviesť, že pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ sa nenapĺňa rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3 Cdo 6/2017, 6 Cdo 79/2017, 8 Cdo 102/2017 a 3 Cdo 165/2018). Dovolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nie je ani Ústavný súd Českej republiky (3 Cdo 38/2019). V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedených súdov. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmito súdmi, nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. (3 Cdo 204/2018).

31. Z obsahu bodu III. dovolania vyplýva, že napriek formálnemu označeniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., dovolateľ namieta vadu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., keď namieta, že sa odvolací súd nevysporiadal, resp. nesprávne vysporiadal s jeho dôkazom o nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia.

32. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ nesprávnosť procesného postupu súdu, ktorej dôsledkom je znemožnenie strane sporu súdu uskutočnenia niektorého alebo viacerých jej prislúchajúcich procesných oprávnení a b/ miera (intenzita) zásahu do procesných práv znamenajúca (už) porušenie práva na spravodlivý proces.

34. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentami procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

35. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011 a 6 Cdo 90/2012). Tento pojem principiálne nemožno vykladať extenzívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu, ako to aj v danom prípade robí dovolateľ. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017). Dovolací súd pripomína, že aj podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu nesprávne právne posúdenie, na ktorom prípadne spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. (R 24/2017).

36. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania, v minulosti opieraného o úpravu z § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 42/1993 a R 125/1999 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila (v súvislosti s tým pozri 2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017 a 7 Cdo 42/2017).

37. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C. s. p.). Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442). Dovolací súd bol preto viazaný zisteniami súdov nižších inštancií ohľadom posúdenia splnenia podmienok dobromyseľnosti a vydržania žalujúceho.

38. Napokon je žiadúce pripomenúť i konštatovanie ústavného súdu uvedené v rozhodnutí jeho sp. zn. I. ÚS 61/2019, v zmysle ktorého aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

39. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd odmietol dovolanie žalujúceho podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. (v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia) a podľa § 447 písm. c/ C. s. p. (ako neprípustné vo zvyšnej časti).

40. Rozhodnutie o trovách konania o dovolaní dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.